

собак було поставлено діагноз гепатит. У весняний період хворіло 8 (30,7%) собак, літом – 2 (7,6%), 11 (42,3%) тварин перехворіло осінню і 5 (19,2%) собак перехворіло зимою.

За етіологічним фактором гепатити собак розділяли на специфічні і неспецифічні. До специфічних гепатитів відносили інфекційний гепатит собак (аденовірусний гепатит), бактеріальний гепатит, викликаний лептоспірами або іншими мікроорганізмами, що володіють тропізмом до печінки. До неспецифічних гепатитів відносили первинні гепатити, викликані дією на печінку різних токсичних речовин (мікробні токсини, лікарські засоби, інсектоакарицидні препарати та ін.), і вторинні гепатити, як ускладнення захворювань інших органів і систем (серця, нирок, підшлункової залози, тощо).

Найбільшу питому вагу (46,1%) займав інфекційний (аденовірусний) гепатит собак.

Найчастіше гепатит відмічався у собак від 3-х місяців до 2 років і склав 46,1% від усіх захворювань печінки. У цій віковій групі випадки інфекційного гепатиту собак становили 79,3%, а паразитарного гепатиту – 8,6%. Такий розподіл причин виникнення гепатиту обумовлено тим, що собаки у віці до двох років особливо сприйнятливі до вірусу гепатиту м'ясоїдних.

Зовсім інша картина спостерігалася у собак у віці від двох до шести років. В цій віковій групі частіше зустрічалися гепатити паразитарної етіології, що пов'язано з веденням активного способу життя. Значне зниження випадків інфекційного гепатиту обумовлене тим, що у собак цього віку були своєчасно проведені профілактичні щеплення. Було встановлено, що на інфекційний гепатит найчастіше хворіли собаки мисливських порід.

У собак старше шести років поряд з високою часткою інфекційного (21%) і паразитарного (29%) гепатитів, значну вагу склали неспецифічні гепатити, що обумовлено старінням організму собак, проявом ряду хронічних захворювань.

УДК 636. 7. 09: 619. 9

*Лихолат О.О., студент 2 курсу магістратури спеціальності “Ветеринарна медицина”,
Науковий керівник – Карчевська Т.М., кандидат вет. наук, доцент
Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна*

ЕПЗООТИЧНА СИТУАЦІЯ ЩОДО ХВОРОБ СОБАК ВІРУСНОЇ ЕТІОЛОГІЇ В м. КАМ'ЯНЦІ-ПОДІЛЬСЬКОМУ

Вірусні захворювання домашніх тварин у міських умовах надзвичайно поширені, нерідко вони призводять до їх загибелі. Поширенню вірусів сприяють такі чинники як скупчене утримання (особливо на виставках тварин), недотримання елементарних гігієнічних заходів, а також такі стресові фактори, як: тривале транспортування, відвідування клініки ветмедицини, неправильна годівля тощо. *Метою* роботи було вивчити епізоотичну ситуацію щодо хвороб собак вірусної етіології в м. Кам'янець-Подільському.

Роботу виконували протягом 2018-2019 р. р. у виробничих умовах на базі Кам'янець-Подільської ветеринарної клініки “Vitaе Vet” і кафедрі інфекційних та інвазійних хвороб ПДАТУ.

Первинними матеріалами в роботі слугували результати власних досліджень і дані ветеринарної звітності по Кам'янець-Подільській ветеринарній клініці "Vitae Vet". Всього за час виконання роботи нами було проаналізовано 1060 випадків захворювань собак на вірусні хвороби за даними амбулаторного прийому в клініці за 2016-2018 роки. Вік тварин коливався в межах від 1 місяця до 10-ти і старше років. За даними статистичної звітності та журналу амбулаторного прийому проаналізували вікову, сезонну та породну динаміку вірусних інфекцій у собак.

При проведенні епізоотологічного дослідження з'ясували ряд питань: умови годівлі, утримання та контакти тварин до появи і в період захворювання, наявність інших інфекційних і неінфекційних захворювань у тварин, з якими контактували хворі тварини, тривалість і динаміку розвитку хвороби.

Клінічне дослідження проводили за загальноприйнятною у ветеринарній медицині методикою: збір анамнезу, клінічний огляд з проведенням термометрії, перкусії, пальпації та аускультації. Лабораторні тести застосовували для підтвердження діагнозу у випадку, коли деякі клінічні ознаки були загальними відразу до двох або трьох захворювань.

Сезонну динаміку вивчали за даним реєстраційного журналу на протязі 2018 року в розрізі всіх місяців. Всього було вивчено 376 випадків. Вікову та породну динаміку також вивчали протягом 2018 року.

В результаті проведених досліджень виявили, що в м. Кам'янець-Подільський (за даними амбулаторного журналу клініки) в основному реєструються такі вірусні хвороби собак, як: парвовірусна інфекція, інфекційний трахеобронхіт (бордетеліоз), чума собак, коронавірусні та аденовірусні інфекції (гепатит, інфекційний ларинготрахеїт), сказ. За 2016 рік таких випадків було зареєстровано 334, за 2017 рік – 350, а за 2018 рік – 376 випадків захворювання собак на вірусні інфекції.

Кількість вірусних інфекцій мала тенденцію до збільшення кількості випадків у собак за останні 3 роки. Найбільша частка вірусних інфекцій припадала на парвовіроз (61,9%). Вдвічі менше було зареєстровано випадків інфекційного трахеобронхіту (бордетеліозу) (31,1%), і лише деколи зустрічались інші види вірусних захворювань: чума (2,1%), коронавірусна інфекція (1,6%), інфекційний ларинготрахеїт (1,6%), гепатит (1,1%) і сказ (0,6%).

Щодо сезонної динаміки, то вона дещо різнилась в залежності від пори року, що можна пояснити різними епізоотологічними особливостями збудників. Найбільше випадків парвовірусної інфекції було зареєстровано навесні (46,6%), інфекційного трахеобронхіту (бордетеліозу) – взимку та восени (відповідно по 30%), чуми собак – взимку (50%), коронавірусної інфекції – влітку (50%), інфекційного ларинготрахеїту – влітку (53,6), інфекційного гепатиту – навесні (56,8%), сказ зустрічався навесні та влітку (відповідно по 50%).

Отже, як показали результати проведених досліджень, вірусні хвороби собак є досить поширеними в м. Кам'янець-Подільський. Більша частина хворих тварин – нещеплені тварини, віком від 2 місяців до 5 років, у деяких

випадках – імунізовані. Сприйнятливість до вірусних інфекцій залежить від віку тварини: найуразливіші молоді тварини віком до року (понад 50%). Породні тварини уразливіші до вірусних захворювань ніж метиси і перебіг хвороби у них був важчий. Основним резервуаром вірусних інфекцій найчастіше були безпритульні тварини, а фактором – в основному власники тварин, які не можуть забезпечити належне виховання та необхідні умови їх утримання.

УДК 636.8: 618.1:615.21/.26

Логунова В.І., студентка відділення ветеринарної медицини

Наукові керівники – Федянович А.М., викладач II категорії,

Приходько О.Г., викладач II категорії

Новомосковський коледж Дніпровського державного аграрно-економічного університету, м. Новомосковськ, Дніпропетровська обл., Україна

ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ПРЕПАРАТУ “РЕЛАКС” ПРИ ПРОВЕДЕННІ ОВАРІОЕКТОМІЇ У КОТІВ

Пропофол – внутрішньовенний анестетик короткої дії, яким користуються багато ветеринарних лікарів в Україні.

Для дослідження було обрано новий сучасний препарат для наркозу на ветеринарному ринку України – “Релакс”, виготовлений компанією “БіоТестЛаб”, який застосовували внутрішньовенно для загальної короткочасної анестезії (особливо, коли необхідний короткий період виходу тварини з наркозу), для вступного наркозу і підтримки основного наркозу.

Для дослідження було створено дві групи тварин (котів різного віку, безпорідних) для проведення орхієктомії по 5 голів у кожній. Першій групі застосовували тільки препарат “Релакс”. Другій групі завжди проводилася седація препаратом “Седазін”.

У першій групі входження в наркоз проходило через 20-25 секунд після введення препарату і для досягнення анестезії доводилося вводити 8 мг/кг маси тіла. Блювота і стадія агресії були відсутні. Було дуже важко вводити внутрішньовенно препарат без міорелаксації і седації тварини.

У другій групі входження в наркоз проходило через 15-20 секунд після введення препарату і для досягнення анестезії доводилося вводити 6 мг/кг маси тіла, що знижує витрату застосовуваного анестетика. Блювота і стадія агресії також були відсутні.

Загальна тривалість наркозу в обох групах була в межах 5-7 хвилин.

Висновки: вивчивши дію препарату “Релакс”, рекомендуємо його для використання при проведенні оперативних втручань в комбінації з премедикацією Седазіном, що спростить введення внутрішньовенно анестетика і знизить його кількість, що витрачається.